

PITANJA I ODGOVORI

Jedan od pokazatelja stanja u provedbi zaštite zdravlja i sigurnosti na radu je zasigurno i poznavanje Zakona o zdravstvenom osiguranju i zaštiti zdravlja na radu, kao i provedbenih akata Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu. Ako je to poznavanje manjkavo, onda to rezultira i velikim brojem pitanja.

Najčešća nesnalaženja i nedoumice uglavnom su vezane za način nastanka, izvor i uzrok ozljede na radu (u prijavi brojevi 39, 40, 41), kao i za način refundacije naknada za privremenu radnu nesposobnost.

Prosječno se dobiva oko 51 pitanje mjesečno. Pitanja postavljaju: osiguranici, poslodavci, ovlaštenici poslodavca, sindikalni povjerenici ili predstavnici, stručnjaci zaštite na radu, liječnici opće medicine i specijalisti medicine rada.

1. U koliko primjeraka se podnosi prijava o ozljedi na radu (tiskanica OR)?

Prijava o ozljedi na radu u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu (N.N., br. 85/06. i 67/08.) obvezno se podnosi Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu te po jedan primjerak Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje, Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu te izabranom liječniku primarne zdravstvene zaštite osiguranika. Prijava o ozljedi na radu popunjava se u 8 primjeraka

u skladu s Pravilnikom o postupku utvrđivanja i priznavanja ozljede na radu i profesionalne bolesti (N.N., br. 127/07. i 4/08.).

2. Na koji način radnik može ostvariti naknadu zbog bolovanja kojem je uzrok ozljeda na radu u sljedećem slučaju: poslodavcu je račun u blokadi i ne isplaćuje naknadu, a podatke o tome da je u blokadi ne želi dostaviti radniku, kao ni podatke o osnovici za obračun bolovanja, kako bi on sam direktno od HZZOZZR-a zatražio isplatu naknade koja nije isplaćena za bolovanje od 16.11. 2009. godine?

Člankom 43. Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog osiguranja zaštite zdravlja na radu (N.N., br. 125/07.) izrijekom je propisano da naknadu plaće obračunava i isplaćuje osiguraniku iz svojih sredstava pravna, odnosno fizička osoba-poslodavac, a sredstva koja je poslodavac isplatio, Zavod je u obvezi vratiti poslodavcu u roku od 45 dana.

Člankom 44., stavkom 3. propisana je mogućnost isplate naknade neposredno osiguraniku (u slučaju stečajnog postupka poslodavca ili prestanka postojanja poslodavca, odnosno kada poslodavac nije u mogućnosti zbog nelikvidnosti isplatiti plaću, odnosno naknadu plaće za najmanje tri kalendarska mjeseca).

Kako bi Zavod mogao postupiti u skladu sa člankom 44., poslodavac mora radniku dati podatke o osnovici za bolovanje jer bez tog podatka ne postoje elementi za obračun njegove naknade

plaće, a također i dokaz o blokadi žiroračuna iz kojeg mora biti razvidna nemogućnost isplate za najmanje tri kalendarska mjeseca. Kako navodite da naknada nije isplaćena od 16.11.2009. godine, razvidno je da je i ovaj uvjet zadovoljen.

3. Da li postoji mogućnost povrata troškova liječničkih pregleda na koje tvrtka u kojoj sam zaposlen šalje radnike jer su to poslovi s posebnim uvjetima rada?

Poslodavac podnosi zahtjev za povrat troškova prethodnih pregleda (pregled prije zapošljavanja) radnika koji rade na radnim mjestima s posebnim uvjetima rada za koje je izrađena procjena opasnosti. U tom slučaju potrebno je Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje zaštitite zdravlja na radu, uz pisani zahtjev za povrat troškova, dostaviti sljedeće:

- uputnicu RA1, gdje treba biti naveden članak i točka iz Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada i vrstu pregleda koji se traži
- presliku prijave radnika na HZZO
- presliku prijave radnika na HZMO
- presliku računa specijaliste medicine rada
- presliku izvoda žiroračuna na kojoj je vidljivo da su računi specijaliste medicine rada plaćeni.

4. Da li poslodavac ima pravo tražiti povrat sredstava za upućivanje radnika na izvanredni liječnički pregled na poslovima s posebnim uvjetima rada?

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštitite zdravlja na radu (u daljnjem tekstu: Zavod) osiguranicima osigurava provođenje prethodnih, periodičnih i kontrolnih pregleda za poslove s posebnim uvjetima rada u skladu s odredbama Pravilnika o standardima i normativima prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaštitite zdravlja na radu (N.N., br. 2/09. i 118/09.). Navedene preglede provodi ugovorni specijalist medicine rada za kojega se pojedini poslodavac opredijelio, a troškove provedenih pregleda refundira Zavod. Izvanredni

liječnički pregledi na koje poslodavac upućuje svoje radnike koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada ne mogu se obavljati na teret Zavoda.

5. Molim pojašnjenje točke 41. prijave ozljede na radu?

Točka 41. – Uzrok ozljede: treba upisati šifru ozljede prema Pravilniku o evidencijama, ispravama i knjizi nadzora (N.N., br. 52/84.), (šifre se nalaze na našoj internetskoj stranici) od broja 811 do 891 ovisno o uzroku ozljede... uz šifru potrebno je i tekstualno opisati uzrok ozljede (npr. poskliznuće, neispravnost sredstava za rad).

6. Imala sam prometnu nezgodu prilikom odlaska na posao. Predala sam prijavu o ozljedi na radu u ispostavu HZZOZZR-a, a doznake iz medicine rada u tvrtku, jer sam bila na bolovanju. Zašto mi tvrtka ne može isplatiti plaću?

Člankom 43. Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog osiguranja zaštitite zdravlja na radu (N.N., br. 125/07.) propisano je da naknadu plaće obračunava i isplaćuje osiguraniku iz svojih sredstava pravna, odnosno fizička osoba - poslodavac. Sredstva koja je poslodavac isplatio ovaj Zavod je u obvezi vratiti poslodavcu u roku od 45 dana od dana primitka zahtjeva za povrat.

U svezi s navedenim, poslodavac je dužan obračunati i isplatiti naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad.

Iznimno u slučaju stečajnog postupka poslodavca ili prestanka postojanja poslodavca, odnosno kada poslodavac nije u mogućnosti zbog nelikvidnosti isplatiti naknadu plaće za najmanje tri kalendarska mjeseca isplatu će izvršiti Zavod neposredno osiguraniku.

7. Prije 5 dana suprug je na poslu imao srčani udar te je prevezen vozilom hitne pomoći u Zagreb gdje mu je ugrađena premosnica. Sada se nalazi na liječenju u Sisku jer mu trebaju napraviti sve pretrage koje slijede nakon srčanog udara. Zanima me ima li on pravo na 100% bolovanja budući da je srčani udar imao na poslu?

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (u daljnjem tekstu: Zavod), između ostalog, osigurava prava osiguranicima s osnove ozljede na radu koju je poslodavac na propisan način prijavio Zavodu.

U konkretnom slučaju s obzirom da se u slučaju srčanog udara radi o stanju, tj. bolesti koja se ne može smatrati ozljedom na radu, premda su simptomi bolesti nastupili na radnom mjestu, ne postoje uvjeti za ostvarivanje prava iz zdravstvene zaštite zdravlja na radu s osnove prijave ozljede na radu, odnosno ne postoje uvjeti za ostvarivanje prava na „100% bolovanja“.

8. Dana 23.11.2009. pri dolasku na posao doživio sam prometnu nesreću. Rješenje o ozljedi na radu dobio sam tek u veljači 2010. Kako mogu refundirati participacije za preglede i fizikalne terapije plaćene u razdoblju između prijave ozljede na radu i primitka rješenja?

Člankom 69. Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu (N.N., br. 125/07.) propisano je da pravo po priznatoj ozljedi na radu osigurana osoba ostvaruje od dana nastanka ozljede. Iz tog razloga morate podnijeti pismeni zahtjev uz koji ćete priložiti original osobnog računa ili uplatnice koja glasi na ime osigurane osobe. Uz zahtjev, također, trebate priložiti presliku Vašeg tekućeg računa. Dokumentaciju trebate dostaviti nadležnom Područnom uredu. Adrese područnih ureda možete naći na našoj mrežnoj stranici.

9. Zašto se kod predaje dokumentacije za povrat sredstava za liječenje u privatnoj praksi zahtijevaju originalni računi, a ne kopije? U slučaju negativnog rješenja Zavoda nije moguće račune priložiti kod povrata poreza.

Pravilnikom o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu članak 69. propisao je:

„Prava po priznatoj ozljedi na radu, odnosno profesionalnoj bolesti osnovom rješenja, odnosno osnovom ovjerene prijave Zavoda kojom je osiguranoj osobi priznata ozljeda na radu, odnosno profesionalna bolest, osigurana osoba ostvaruje od dana nastanka te ozljede, odnosno bolesti.“

Člankom 71. istog Pravilnika propisano je: „Osigurana osoba obvezna je uz zahtjev za povrat sredstava iz stavka 1. ovog članka priložiti medicinsku dokumentaciju, te original osobnog računa za plaćenu zdravstvenu uslugu, odnosno original računa za plaćeni lijek, ugradbeni ili potrošni materijal, te ortopedsko ili drugo pomagalo koji glasi na ime osigurane osobe.“

Ako Vam je original računa potreban, možete se obratiti Područnoj službi u koju ste i dostavili zahtjev i originalne račune koji će Vam biti vraćeni na Vaš zahtjev.

10. Da li je liječnik medicine rada koji vodi ozljedu na radu dužan izdati potvrdu o privremenoj nesposobnosti za rad? Naravno, ako se ozljeda dogodila na radu.

Prema članku 16., stavak 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju zaštite zdravlja na radu, specijalist medicine rada o utvrđenoj privremenoj radnoj nesposobnosti osiguranika, kao i o prestanku radne nesposobnosti osiguranika za rad obavezan je u roku 3 dana dostaviti obavijest izabranom liječniku opće medicine sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Sonja Padovan Janković, dr. med.
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje zaštite
zdravlja na radu, Zagreb